

سیما شناسی خانه های سنتی کرمان در قالب بررسی مصالح و تطبیق

آن برای نیاز امروز

آرمین خسروی جبارزاده

کارشناس ارشد مهندسی معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات کرمان

arminkhosravi2@gmail.com

چکیده

هنگامیکه به فضاهای پیرامون خود می نگریم چه در دید کلان مثل سیمای شهری و چه در دید خرد محله ها و سپس سیمای خانه ها و در نهایت سیمای درونی خانه ها بخصوص در شهرهای تاریخی مانند کرمان اولین چیزی که بنظر می رسد زیبایی معمارانه خانه های سنتی است که در قالب مصالح نمود پیدا می کند. در این نوشتار سعی بر آن شده که هر چند به صورت محدود به بررسی مصالح (آمود و اندودهای) وابسته به معماری در چندین خانه تاریخی و سنتی کرمان پردازیم تا باشد که بتوانیم بهتر رابطه ی هنر و معماری گذشته مان را با طبیعت درک کنیم و به گونه ای کاربردی بر اساس معماری نوین برای نیاز امروز از آنها بهره گیریم. در پژوهش فوق ابتدا به بررسی مصالح سنگی، آجرکاری به کارشی کاری، گچ بری، هنرهای چوبی و در نهایت به آمودهای شیشه ای و آینه می پردازیم و در نهایت به تجزیه و تحلیل نقوش این مصالح و تطبیق آن برای نیاز امروز پرداخته می شود.

کلمات کلیدی: سیما شناسی، خانه های سنتی، کرمان، مصالح، نیاز امروز

مقدمه

ایران علاوه بر زیبایی های طبیعی، معماران و هنرمندان گوناگونی را در دامن خود پرورانده است. در هر گوشه ای از این خاک که نگاه آثار دست این هنرمندان را در قالب های معماری، نقاشی، خطاطی، صنایع دستی و ... را مشاهده می کنیم. نکته جالب در پدید آمدن این چنین هنرهایی این می باشد که در اکثر شهرهایی که این هنرها زاده شده اند؛ طبیعت با هنرمند همراه نبوده و دشواری هایی را برای وی به وجود آورده است. اما هنرمند ایرانی از دشواری ها در خلق زیباتر هنر استفاده می کرده و سیمای زیبایی را به مردم جامعه خود ارائه می دهد. یکی از شهرها که همواره اقلیم و طبیعت با مردم آن ناسازگاری داشته، کرمان می باشد. دیاری که در هیچ برهه ای از ناملایمات طبیعت و حاکمان در امان نبوده و همواره در زیر آفتاب سوزان کویر، زلزله های مداوم، جور جباران و حاکمان فرد در قامت خود را راست نگه داشته و مردمش به خلق زیباترین آثار معماری و هنری پرداخته اند، که در این میان خانه های سنتی آن از اهمیت خاصی برخوردارند.

نحوه پژوهش

انجام پژوهش در این مقاله به روش مشاهده و تحلیل می باشد. این تحقیق از نظر اهداف بنیادین-کاربردی می باشد. در بخش اول پس از بررسی و مطالعه منابع و مآخذ مرتبط با موضوع پژوهش و با کمک کتابخانه های مجازی جستجو انجام و بر اساس این الگو طبقه بندی می گردند و در مرحله بعد بامشاهده نمونه موردی، تاثیر مولفه ها و متغیرهای تاثیر گذار مورد ارزیابی و تحلیل قرار گرفته و حدود هر یک مشخص میگردد.